

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 63/05-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. mája 2005 v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Alexandra Bröstla vo veci sťažnosti Mgr. D. K., bytom K., zastúpeného advokátkou JUDr. M. S., K., ktorou namieta porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C 391/03, takto

r o z h o d o l :

Základné právo Mgr. D. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C 391/03 porušené **n e b o l o .**

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 10. januára 2005 doručené podanie Mgr. D. K., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. M. S., K., ktoré bolo označené ako „Ústavná sťažnosť“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C 391/03 o neplatnosť výpovede a o náhradu mzdy.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ dňa 30. 12. 2003 podal na súde žalobu o neplatnosť výpovede a o náhradu mzdy proti žalovanej R., a. s. B., ktorá je vedená pod č. 28 C 391/2003. Neadekvátnym povahe sporu uznesením zo dňa 20. 5. 2004 (až po necelých 5 mesiacoch) súd vyzval žalobcu na súhlas s rozhodnutím jeho veci bez pojednávania. Sťažovateľ preto požiadal podaním zo 14. 6. 2004 aspoň o zaslanie vyjadrenia žalovaného a na poučenie súdu, keďže bol od 1/04 bez príjmu pre danú mu výpoveď a nerozhodnutie SP-Ú o jeho žiadosti o predčasný starobný dôchodok z 1/04, požiadal aj o ustanovenie advokáta, ktorú žiadosť bezodkladne po priznaní predčasného starobného dôchodku v VIII/04 podaním z 20. 8. 2004 vzal späť a požiadal o vytýčenie pojednávania.

Pretože súd žiadosti sťažovateľa o vytýčenie pojednávania nevyhoviel do 9 mesiacov od podania žaloby v zmysle ust. § 115 ods. 1 prvá veta O. s. p. podal sťažovateľ u predsedu súdu sťažnosť na prietahy v konaní podaním zo dňa 8. 11. 2004. V odpovedi predsedu súdu doručenej sťažovateľovi dňa 22. 11. 2004 sa sťažnosť sťažovateľa posúdila ako nedôvodná, lebo súd údajne vykonáva úkony smerujúce k rozhodnutiu veci sťažovateľa, poukazujúc pritom na 606 nevybavených vecí a 378 vecí starších ako je vec sťažovateľa.“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd prijal návrh na ďalšie konanie a vydal tento nález:

„Okresný súd Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C 391/03 porušil základné právo Mgr. D. K., na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov zaručené mu čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na prejednanie jeho veci v primeranej lehote zaručené mu čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresnému súdu Košice II prikazuje konať vo veci sp. zn. 28 C 391/2003 bez zbytočných prieťahov a čo najrýchlejšie.

Mgr. D. K. priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 30.000.- Sk, ktoré je mu povinný Okresný súd Košice II vyplatiť v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Košice II je povinný vyplatiť Mgr. D. K. 5.300.- Sk do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet advokátky JUDr. M. S...“

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa na neverejnom zasadnutí senátu podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov a uznesením č. k. II. ÚS 63/05-11 z 23. februára 2005 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 21. marca 2005 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania a aj k prijatej sťažnosti.

Právna zástupkyňa sťažovateľa už v podanej sťažnosti uviedla, že ju navrhuje prerokovať bez prítomnosti navrhovateľa a bez ústneho pojednávania.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 31. marca 2005 (sp. zn. Spr. 294/05 doručenom 6. apríla 2005) okrem iného uviedol:

„Žalobu v danej veci podal sťažovateľ na tunajšom súde dňa 30. 12. 2003. Dňa 20. 5. 2004 bol rovnopis žalobného návrhu zasielaný na vyjadrenie žalovanej.

Podaním zo dňa 14. 6. 2004 požiadal sťažovateľ v danom konaní o ustanovenie advokáta, preto bol prípisom zo dňa 3. 8. 2004 vyzvaný na predloženie dokladov osvedčujúcich jeho majetkové pomery. V uvedený deň bola žalovaná zároveň vyzvaná na predloženie opisov mzdových listov sťažovateľa.

Dňa 20. 8. 2004 sťažovateľ oznámil, že svoju žiadosť o ustanovenie advokáta berie späť.

Dňa 15. 11. 2004 bol určený termín pojednávania na 3. 3. 2005. Ďalšie pojednávanie je vytýčené na deň 30. 5. 2005.

Vzhľadom na vyššie uvedení chronológiu vo veci vykonaných úkonov som toho názoru, že v danom konaní nedošlo ku zbytočným prietahom a časové intervaly, ktoré uplynuli medzi jednotlivými úkonmi, sú adekvátne objektívnym možnostiam, ktoré sú v jednotlivých súdnych oddeleniach, teda aj u zákonného sudcu v danej veci, vytvorené.

Zároveň Vám oznamujem, že netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho.“

II.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“, a porušenia práva upraveného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého „Každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...“, postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C 391/03 o neplatnosť výpovede a o náhradu mzdy.

Účelom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu

alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.

Otázku existencie zbytočných priet'ahov v konaní a porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou (II. ÚS 813/00, IV. ÚS 74/02) skúma vždy so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu podľa a) právnej a faktickej zložitosti veci, pričom zohľadňuje aj povahu veci, b) správania účastníka konania a c) postupu súdu.

1. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd z predloženého súdneho spisu zistil, že v konaní vedenom pod sp. zn. 28 C 391/03 ide o neplatnost' výpovede z pracovného pomeru a o náhrady mzdy. Procesné úkony v tejto súvislosti tvoria štandardnú súčasť činnosti všeobecných súdov. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatoval, že takýto postup nemožno posúdiť ako právne a skutkovo zložitý a pri sústredenom postupe okresného súdu (a súčinnosti s'ťažovateľa) ho možno uzavrieť bez zbytočných priet'ahov.

2. Ďalším kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných priet'ahov v konaní sp. zn. 28 C 391/03, bolo správanie s'ťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd hodnotil správanie s'ťažovateľa ako také, ktoré čiastočne ovplyvnilo dĺžku konania pred okresným súdom a spomalilo postup tohto súdu (spät'vzatie žiadosti o ustanovenie advokáta v auguste 2004 a oznámenie zmeny sídla žalovanej strany v novembri 2004). S'ťažovateľ 8. novembra 2004 podal s'ťažnost' na priet'ahy v konaní.

3. Tretím kritériom, ktorého použitím ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bol postup samotného okresného súdu.

Ústavný súd zo spisu zistil, že žaloba s'ťažovateľa o neplatnost' výpovede a náhradu mzdy bola okresnému súdu doručená 30. decembra 2003. Dňa 23. apríla 2004 dal sudca pokyn na doručenie žaloby odporcovi, aby sa k nemu vyjadril. Dňa 20. mája 2004 vydal súd uznesenie, ktorým uložil s'ťažovateľovi povinnosť vyjadriť sa v lehote 30 dní, či súhlasí s rozhodnutím veci bez nariadenia pojednávania. Doklady preukazujúce trvanie pracovného

pomeru a výšku príjmov sťažovateľa si okresný súd vyžiadal 3. augusta 2004. V období od 3. augusta 2004 do 31. januára 2005 súd nevykonával žiadne úkony. Dňa 31. januára 2005 nariadil termín pojednávania na 3. marec 2005, ktoré sa uskutočnilo a bolo odročené na 30. máj 2005.

Ústavný súd konštatoval, že z celkovej dĺžky konania, ktoré na okresnom súde trvá dosiaľ 16 mesiacov, možno 6 mesiacov považovať za obdobie, v ktorom súd nevykonával žiadne úkony. Ústavný súd už vyslovil vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04).

Vzhľadom na uvedené, celkovú dĺžku doterajšieho konania pred okresným súdom vo veci sp. zn. 28 C 391/03, ako aj skutočnosť, že okresný súd vykonáva úkony potrebné pre meritórne rozhodnutie vo veci, ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na toto rozhodnutie ústavný súd už nerozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. mája 2005